

Sygn. akt VIII U 150/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2016 r. w Gliwicach

sprawy M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 18 listopada 2015 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 150/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 listopada 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że M. P. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 15 maja 2003r. do nadal. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż ubezpieczony prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą, w związku z którą zgłosił się do obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 marca 2008r. do 28 lutego 2010r. oraz od 1 marca 2015r. Z zapisów Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że ubezpieczony od 15 maja 2003r. był uprawniony do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji wnosząc o jej „odrzućenie” i nie formułując żadnych zarzutów.

ZUS wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podniósł nadto, iż ubezpieczony składając dokumentację zgłoszeniową w dniu 18 marca 2008r. wyjaśnił, że pracował w Austrii i nie wykonywał działalności w Polsce, nie wskazał jednak dokładnych dat, wyjaśnił natomiast że o zgłoszenie

zawieszenia działalności w Urzędzie Miasta poprosił brata. ZUS wskazał, iż w dniu 19 października 2015r. zawiadomił ubezpieczonego o toczącym się postępowaniu i możliwości złożenia wyjaśnień oraz o możliwości skorzystania z niższych składek w pierwszych 24 miesiącach prowadzenia działalności. Pismem z 10 listopada 2015r. poinformował natomiast, że zamierza wydać decyzję w sprawie a nadto o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia co do zebranych dokumentów. ZUS wskazał, że sprawdzono czy nie toczy się w organie rentowym postępowanie dotyczące ustalenia właściwego ustawodawstwa. Dodatkowo wskazał, iż w dniu 18 listopada 2015r. wydał decyzję ustalającą zobowiązanie ubezpieczonego do opłacania składek na Fundusz Pracy od 15 maja 2003r., od której ubezpieczony nie odwołał się.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. od 9 maja 2003r. zarejestrował prowadzenie działalności gospodarczej pod nt (...).

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ubezpieczony zgłosił się do obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 marca 2008r. do 28 lutego 2010r. oraz od 1 marca 2015r.

Pismem z dnia 19 października 2015r. ZUS zawiadomił ubezpieczonego o toczącym się postępowaniu w związku z niezgodnościami na jego koncie płatnika składek, wzywając jednocześnie do złożenia w terminie do 15 listopada 2015r. korekty dokumentacji lub pisemnych wyjaśnień na okoliczność faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej.

Pismem z dnia 10 listopada 2015r. ZUS poinformował ubezpieczonego o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i zamiarze wydania decyzji. Nadto pouczył o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów – zgodnie z treścią art. 10 § 1 k.p.a.

Decyzją z dnia 18 listopada 2015r. (...) Oddział w Z. stwierdził, że M. P. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 15 maja 2003r. do nadal.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji. W odwołaniu nie podniósł żadnych zarzutów pod adresem zaskarżonej decyzji.

Nadto kolejną decyzją z dnia 18 listopada 2015r. (...) Oddział w Z. stwierdził że ubezpieczony jako płatnik składek był zobowiązany do opłacania składek na Fundusz Pracy za okres podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tj. od 15 maja 2003r.

Ubezpieczony nie złożył odwołania od tej decyzji.

Sąd ustalił, że ubezpieczony zgłosił prowadzenie działalności gospodarczej w Urzędzie Skarbowym w G. z dniem 1 marca 2008r. W latach 2008 – 2009 ubezpieczony składał zeznania podatkowe wykazując stratę z działalności gospodarczej. W latach 2010 – 2014 składał zeznania „zerowe”.

Ubezpieczony nie zgłaszał zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej.

Na dzień wydania zaskarżonej decyzji w ZUS nie toczyło się postępowanie dotyczące ubezpieczonego w kwestii ustalenia właściwego ustawodawstwa.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy.

Strony nie zgłaszały dalszych wniosków dowodowych. Ubezpieczony mimo prawidłowego wezwania nie stawił się na rozprawie w dniu 13 maja 2015r. oraz w dniu 13 września 2016r. w związku z czym Sąd pominął dowód z jego przesłuchania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 963 ze zm.), zwanej ustawą systemową. Zgodnie z art. 1 tej ustawy ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W myśl art. 36 ust. 1 każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3).

Według art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych pracowników, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc (art. 47 ustawy).

Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wynika (od 1 października 2004r.) z art. 66 ust 1 pkt 1 lit.c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.). Przed wejściem w życie powyższej ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wynikał, w okresie od 1 kwietnia 2003r. do 30 września 2004r., z art. 9 ust. 1 lit. c) ustawy z dnia 23 stycznia 2003r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. Nr 45, poz. 391 ze zm.).

Z kolei obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy do 31 maja 2004r. wynikał z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (t.j. Dz.U. z 2003r. Nr 58, poz. 514 ze zm.), zgodnie z którym składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Od 1 czerwca 2004r. obowiązek ten wynika z art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 149 ze zm.), w myśl którego osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą jest zobowiązana do opłacania obowiązkowej składki na Fundusz Pracy ustalonych od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Z cytowanych wyżej przepisów wynika, że to na ubezpieczonym prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą jako na płatniku składek ciąży obowiązek dokonania w swoim imieniu zarówno zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, jak i obowiązek składania na bieżąco deklaracji rozliczeniowych, korekty ewentualnych nieprawidłowości oraz opłacania należnych składek. W wypadku zaś niedopełnienia tego obowiązku, ZUS ma prawo wydać decyzję z urzędu zarówno co do okresu podlegania ubezpieczeniom jak i co do wymiaru składek.

Zgodnie bowiem z treścią art. 83 ust 1 pkt 1-3 ustawy systemowej ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

M. P. zakwestionował treść decyzji z dnia 18 listopada 2015r. w której (...) Oddział w Z. stwierdził, że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 15 maja 2003r. do nadal.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie podważył w żaden sposób prawidłowości zaskarżonej decyzji.

Sąd wskazuje, że sam wpis do ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie) ma charakter deklaratoryjny. Istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007r., III UK 35/07, LEX nr 483284, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2010r., IV CSK 371/09, LEX nr 811872, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 stycznia 2013r. III AUa 685/12, LEX nr 1282580).

W niniejszej sprawie odwołujący nie obalił domniemania płynącego z wpisu o prowadzeniu działalności gospodarczej. Odwołujący zarówno w treści odwołania jak i w toku postępowania sądowego nie sprecyzował żadnych zarzutów pod adresem zaskarżonej decyzji ani nie składał żadnych wniosków dowodowych. Ubezpieczony nie kwestionował ani okresu ani faktu podlegania ubezpieczeniom z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd podkreśla, że ubezpieczony miał możliwość zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym przez ZUS jak i ustosunkowania się do niego nie tylko w toku postępowania sądowego, ale już na etapie postępowania przed organem rentowym. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, był informowany przez ZUS o toczącym się postępowaniu (pisma ZUS z dnia 19 października 2015r. i z dnia 10 listopada 2015r.), był pouczany o treści art. 10 § 1 k.p.a., tj. o prawie do zapoznania się ze zgromadzonym przez organ rentowy ZUS materiałem dowodowym i wypowiedzenia się na temat zebranych dowodów i materiałów. Ubezpieczony mimo otrzymania zawiadomień, nie skorzystał z takiej możliwości.

Sąd zwraca uwagę, iż jedną z zasad w postępowaniu cywilnym, a takim również jest postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych, jest zasada kontrydiktoryjności. W myśl art. 6 kodeksu cywilnego, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Zatem w niniejszej sprawie ciężar udowodnienia, że decyzja ZUS jest nieprawidłowa spoczywa na odwołującym. Na odwołującym spoczywa obowiązek udowodnienia, że w okresie spornym nie prowadził działalności gospodarczej.

Tymczasem ubezpieczony zachował się w sposób całkowicie bierny, ograniczając się w istocie jedynie do negocjowania zaskarżonej decyzji, nie formułując żadnych merytorycznych zarzutów i nie składając żadnych wniosków dowodowych na obalenie twierdzeń ZUS. Takie bierne zachowanie przejawiał odwołujący zarówno na etapie postępowania przed ZUS jak i na etapie postępowania sądowego, nie stawiając się na wezwanie Sądu i nie usprawiedliwiając swojego niestawiennictwa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek